

Kommunal- og regionaldepartementet
Bolig og bygningsavdelingen
Pb 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo 14.09.06

Høringsutkast Revisjon av tekniske forskrifter

Byggutengrenser.no, som er et samarbeidsorgan for mur- og betongbransjen i Norge er positive til tiltak som kan redusere energibruken i vår bygningsmasse. Vi går også inn for tiltak som kan gi økte, varige kvaliteter, spesielt for yttervegger. Vi synes imidlertid de foreslåtte rammer på enkelte områder er dramatisk skjerpene i forhold til dagens nivå, og at tidsrammen man har satt av tid til gjennomføringen av de nye forskriftene er altfor knapp.

Vi har derfor følgende anbefaling:

- Innføringen av nye energikrav gjøres i to etapper.
  - Første etappe gjennomføres innenfor de tidsrammer som er skissert men med grenseverdier som er gjennomførbare innenfor dagens teknologi
  - Annen etappe innebærer ytterligere skjerpning av energikravene, men innføres først etter fullføringen av et nasjonalt FoU-program for utvikling av nye energiøkonomiske løsninger basert på forsøksbygging og uttesting. Programmet innebærer oppbygging av kompetanse både på det beskrivende og utførende ledd.
Det må gjennomføres en nærmere utredning for alle byggtyper og hvilke miljømessige og økonomiske konsekvenser nye krav får for dem.
- Det må være en bedre synliggjøring av mulighetene for bruk av termisk masse i energiberegninger både ved oppvarming og ikke minst kjøling
- Minstekravet for isolasjon må sees i forhold til bygningstype og planlagt bruk. Det er ikke logisk at halvtempererte lagerbygg eller industribygg skal ha samme absolutte U-verdigrense som et boligbygg. Dette gjelder også andre bygg eller bygningsdeler som for eksempel uoppvarmede kjellere eller garasjer innebygd i en bolig.
- Det bør være klare bestemmelser i forhold til innemiljø og komfort.

Bakgrunnen for vår anbefaling er følgende betenkninger:

1. Det kan se ut som at mye av vurderingene har blitt gjort i forhold til småhus og boliger, uten at man har gått inn i konsekvensene for andre typer bygg.
Vi mener det er behov for større differensiering i forhold til byggtyper og bruken av byggene, og stiller spørsmål ved at man også når det gjelder rammekravene tar utgangspunkt i svært strenge krav til isolasjon av bygget.
2. byggutengrenser.no er av den oppfatning at man har hatt altfor kort tid til å utrede forslaget til nye forskrifter og hvilke konsekvenser de vil få for byggebransjen spesielt, og for norsk byggeskikk generelt. Vi stiller også spørsmålstegn om man oppnår de ønskede miljømessige gevinster ved det nye forslaget, samtidig som vi er i tvil om man har tatt seg tid til å vurdere den totale samfunnsøkonomien i dette. Unødvendige strenge krav som kanskje gir marginale energibesparelser kan resultere i betydelige økonomiske tilleggs kostnader ved nybygg, kostnader som for eksempel kan være avgjørende for hvorvidt et planlagt industrianlegg blir bygget eller ikke.

3. Det er også svært usikkert hvilke sekundære effekter de nye energikravene vil medføre, som mer bruk av kjøling, oftere lufting på kald årstid, ukontrollert fuktvandring mm.
4. Så strenge krav som det stilles i forslaget vil for enkelte bygningskomponenter innebære utvikling av helt nye løsninger og produkter. Dette vil ta tid. I tillegg må mye uttestes før man kan benytte løsningene i full skala. Deretter skal løsninger og detaljer videreformidles til alle landets produsenter og håndverkere på en skikkelig måte. Den tiden som er satt av til dette arbeidet synes for oss altfor knapp.
5. Vi stiller oss undrende til at man på den ene side ikke vil ha anledning til å ta høyde for bruk av varmepumpe, mens man på den annen side forutsetter sinnrike tekniske systemer for solavskjerming og balansert ventilasjon.
6. byggutengrenser.no støtter forslaget som er fremkommet om gjennomføringen av et nasjonalt FoU-program for å utvikle nye energiøkonomiske løsninger og for å bygge opp kompetanse omkring temaet. Vi ser også behov for utvikling av et godt, ensartet regneprogram med stor utbredelse i det byggetekniske miljø og som ikke krever spesialkompetanse for å kunne benyttes.

Vennlig hilsen

byggutengrenser.no

Ole H Krokstrand
Prosjektleder